

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף ק"מ ע"א

נכסים מועטים שמכרום היתומים, האם חלה המכירה? [תד"ה יתומים].

קודם שגבו ב"ד לבנות	אחר שגבו ב"ד לבנות	במדור אלמנה	
חלה	לא חלה	לא חלה	לרשב"ם
חלה	חלה	לא חלה	לתוס'

נכסים שנשתנו אחר מיתה, מה דינם? [תד"ה מה].

מועטים ונתרבו	מרבבים ונתמעטו	
זכו בהם הבנים	זכו בהם הבנים	לגבי מזון הבנות
לרב עמרם: זכו בני הכתובה הגדולה ¹ לרש"י לר"נ: זכו בני הכתובה הקטנה ² לתוס' לר"נ: זכו בני הכתובה הגדולה	זכו בני הכתובה הגדולה	לגבי כתובת בנין דכרין

הסתפקה הגמ' גבי אלמנה האם ממעטת בנכסים, מה הדין לפי צדדים אלו?
[רשב"ם ד"ה אלמנתו].

לצד שאינה ממעטת	לצד שממעטת	
נזונת רק מהבנים ⁴	הבנים ישאלו על הפתחים ⁵	לפי' א' ברשב"ם – ולהג"ה שבתוס' ³
יזונו כולם ⁶	הבנים ישאלו על הפתחים	לפי' ב' ברשב"ם – ולתוס'

¹ כן פירש רש"י שם בכתובות, שאמר רב עמרם לבני הכתובה הקטנה שיפייסו לבני הכתובה הגדולה כדי שיחלקו בשוה, כי מן הדין לבני כתובת הגדולה לגבות הרבה, כון שעתה נתרבו הנכסים.

² ורב נחמן חולק, וס"ל דכמו שגבי מרובין ונתמעט אזלת בתר שעת מיתה, וגובים בני הכתובה הגדולה חלק גדול, כך במועטים ונתרבו אזלינן בתר שעת מיתה ויגבו כולם בשוה. ואף דהכא תמיד אזלינן בתר הבנים ולא בתר שעת מיתה, מ"מ כל שיש לנו בכל מקום להעמיד על הירושה דאורייתא אנו מעמידים.

³ ע"י היטב במהרש"א.

⁴ פירוש דלבנות מוציאים מהנכסים מה שמגיע להם כדי שיזונו עד שיתבגרו, והשאר יירשו הבנים, אלא שצריכים לזון את האלמנה.

⁵ דכיון שהאלמנה ממעטת, דנים להם כדין נכסים מועטין שהבנות יזונו וגם היא עמהן, והבנים ישאלו על הפתחים.

⁶ דהיות שאינה ממעטת נזונים ג"כ הבנים עד שיגמרו הנכסים, כדין נכסים מרובים שנתמעטו אח"כ שזכו בהם הבנים לזון מהם.

הוכן ע"י כולל עיין הדר

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף ק"מ ע"ב

הניח אלמנה ובת, ויש נכסים מועטין רק כדי מזון אחת מהן, מה הדין? [תד"ה מי].

כשאינ בניס	כשיש בניס	
רק האלמנה נזונות	רק האלמנה נזונות	פשטות הסוגיא והרשב"ם
נזונות בשוה ⁷	רק האלמנה נזונות	שיטת התוס' ע"פ הירושלמי

האומר בלשונות דלהלן, מה יטלו בניו לפי רשב"ם?

בילדה טומטום	בילדה תאומים	בילדה רק נקבה	בילדה רק זכר	
לא יטול	לא יטלו	לא תטול	נוטל מנה	אמר: אם תלד אשתו זכר יטול מנה
לא יטול	לא יטלו	נוטלת מאתים	לא יטול	אמר: אם תלד אשתי נקבה תטול מאתים
לא יטול	לא יטלו	נוטלת מאתים	נוטל מנה	אמר את שני הדברים

הניח נכסים מרובים, ויש לו בנים ובנות וטומטום, האם הטומטום נזון כבת?

לסיפא	לרישא	
אינו נזון	אינו נזון ⁸	לאביו
אינו נזון	נזון	לרבא ⁹

⁷ ס"ל לתוס' שכל החידוש דאמרינן שגם עקרו ירושה דאורייתא בשביל האלמנה, הוא דוקא באופן שכבר בין כה נעקרת ירושה דאורייתא ע"י הבנות כדין נכסים מועטים, שאז מוציאה האלמנה מהבנות כדי ליזון לבדה, אבל היכא שאין דין נכסים מועטים, כגון אלמנה באופן שיש רק בנים, או אלמנה באופן שיש רק בנות, שאז לא תקנו חכמים שתעקור האלמנה כלום, וכל מי שנמצא נזון מהנכסים בשוה.

⁸ ס"ל לאביו שכמו שהבנים דוחים אותו אצל הבנות, כך הבנות דוחות אותו אצל הבנים ולכן לא נזון, ואין מחלוקת בין הרישא לסיפא.

⁹ רבא ס"ל שהמשנה ברישא כפשוטה שמ"ש בנכסים מרובים הבנים דוחים אותו אצל הבנות והיינו שיזון כמותן. והסיפא דאמרינן שטומטום לא נוטל כלום אתיא כרשב"ג.